

עריכה: אלי פרה

נושא צמוד-טקסט

"טיפים":

1. בחיבורך העזר בטקסטים לשם אבחנות ולנקיטת עמדה או כדי לגבש לעצמך נקודות חשיבה. כלומר: לאחר שקראת את הקטע, שב רגע ארוך, ואל תמהר "להתנפל" על הנייר ותתחיל לכתוב. חשוב קודם במתינות (יש לך מספיק זמן) וקבע עמדתך לגבי הנושא, רשום לפניך נקודות חשיבה, רעיונות, נתונים ועובדות וכן הלאה. זה "הבשר" של חיבורך. החומר ממנו תרחיב בנושא.
2. בחיבורך התייחס לטקסט, בצורה זו או אחרת (אם אתה מסכים לדעתו של כותב המאמר, או חולק עליו, בְּמֶה וְלִמָּה) כלומר: צטט מהמאמר כדי שתוכל להתייחס לדברי הכותב ולתוכן הדברים. בציטוט הקפד לשים מילות הציטוט במרכאות. במודגש – אל תעתיק פסקות ממנו, אלא התייחס לנושא ולדברי הכותב.
3. הקפד לכתוב במסגרת דרישות הנושא, כלומר: אם את/ה מתבקש/ת לכתוב במסגרת מאמר בעיתון, או כמכתב, או כדיון בכיתה, או כל מסגרת שתבקש, מלא אחר ההוראה וכתוב בהתאם.
4. כתוב תמיד, אבל תמיד! בצמוד לנושא, ואל תסטה ממנו למחוזות עלומים וחסרי קשר לנושא, בקיצור: **"אל תמרח"** כדי למלא דפים ופסקות!
5. הקפד על ניסוח נכון מבחינה תחבירית ולשונית, תוך פיסוק נכון ומוקפד. (נקודות בסוף כל משפט, פסיקים בתוך המשפט, סמני שאלה וקריאה וכדומה)
6. לפני הגשת המבחן, קרא שנית את חיבורך לוודא ולתקן שגיאות לשון, כתיב ופיסוק. וכן לוודא שאתה עצמך מבין את מה שאתה כותב...

הנושא: לקראת עולם המאה ה-21.

קרא את הקטע שלפניך, וכתוב מאמר לעיתון נוער שכותרתו היא: "לקראת עולם המאה ה-21, מהי התחזית שלי" במאמרך תאר את המציאות בעתיד משלושה היבטים לפחות, כגון היבט מדיני, חברתי, אקולוגי (סביבתי), טכנולוגי, רפואי, כלכלי או היבט אחר. במאמרך הצע גם דרכים להיערך לקראת מציאות זו. היעזר בקטע שלפניך או בחלקים ממנו.

לקראת המאה ה-21

(מעובד ע"פ מאמר מאת א' הראבן, אלפיים 1992)

לו נתבקשנו בסוף המאה ה-19 לנבא כיצד ייראה עולמנו כעבור מאה שנה, קרוב לוודאי שהיינו קולעים למטרה בכמה היגדים כמו: "ארצות הברית תהיה מעצמה עולמית", "יפן תהיה בין המדינות המובילות בעולם", "האדם יפתח כלי ממונע שיאפשר לו לטוס ממקום למקום", "אמצעי חיסון נגד מחלות יאפשרו להאריך את תוחלת החיים של האדם".

לו היינו קוראים את הרצל, וודאי היינו מוסיפים: "תקום מדינה יהודית". אבל מֵעֵבֶר להכללות כגון אלה, ספק רב אם היינו מסוגלים ב-1892 לחזות שבחמישים השנה הבאות יתחוללו שתי מלחמות-עולם נוראות בהיקפן וחורבן שימיטו על מדינות ועל עמים; שבחמישים השנה שלאחריהן יתפרקו כל האימפריות בכל היבשות; שיקומו יותר ממאה מדינות ריבוניות חדשות;

שיתרבו בעולם משטרים דמוקרטים שבמרכזם האדם וזכויותיו; שהאדם יצא לתור בחלל; שתתפתח מערכת עולמית של תקשורת ומידע; שיגלו את הצופן הגנטי וינסו למפות אותו על מיליארדי חלקיקיו.

אותו קושי עומד בפנינו כיום, כאשר אנו מתקרבים לראשית, ובעצם בתחילתה של המאה - 21: אנו יודעים בבירור שהמאה הבאה תהיה שונה בכמה מובנים בסיסיים מהעולם שידענו המאה המסתיימת, ועם זאת אנו חשים שהעתיד צופן הפתעות. את ההפתעות לא נוכל לנבא, אך בכל זאת אנו מסוגלים להצביע על כמה מגמות שוודאי ישנו את המציאות במאה שאנו עומדים בפתחה.